

Physicorum

subiectū methaphysice tractū p̄ d̄rām acc̄ntalē ēēt subiectū physice.
 Sed sic. Quia cū ens nō habeat veras d̄rās. q̄z si sic essent extra ens.
 t̄ḡit mobile v̄l̄ modus ent̄s cū d̄r ens mobile v̄l̄ d̄rā acc̄ntal. si p̄mū phy
 sica erit p̄smethaphysice cū eiusdē sc̄ie sit p̄siderare de ente z modis ei.
 Si sc̄dm̄ seq̄t̄ v̄l̄ p̄us q̄ erit subalternata Tercio sic. mobilitas nō flu
 it ex p̄ncipijs ent̄s imediate. s̄z ex p̄ncipijs corp̄is. s̄z corp̄ erit subiectū
 p̄he natural̄. Pro solutōe istaz rōnū ē sciendū. Q̄ cum d̄r in p̄clusionē
 ens mobile ibi nō accipit ens. p̄ ente in cōi de q̄ agit in methaphysica.
 s̄z accipit p̄ ente reali naturali q̄d ē p̄iunctū materie sensibili s̄m̄ eē z rōes
 ad h̄ designandū addit mobile. Per h̄ r̄r ad rōes Ad p̄mā d̄r q̄ in
 subiecto sc̄ie subalternate duo p̄siderant. s̄. id q̄d tractū ē. z id p̄ q̄d cōs
 trahit. id ad h̄ q̄ vna sc̄ia subalternet alteri. op̄z q̄ cōsideret passiones se
 renētes ex p̄te p̄trahibil̄ z nō ex p̄te p̄trahētis. Cū igit̄ p̄hia natural̄ nō
 p̄siderat passiones entis absolute. s̄z t̄m̄ ea p̄te q̄ ē in potentia p̄pinqua
 ad motū nō subalternat methaphysice. Ad sc̄dām d̄r. Q̄ mobile nō ē
 mod̄ entis nec d̄rā acc̄ntalis sibi sup̄ad̄ita. q̄z ens ibi nō accipitur. p̄ en
 te in cōi. s̄z p̄ ente naturali q̄d s̄m̄ esse z rōem p̄iunctū est materie sensibi
 li. Ad terciā d̄r q̄ mobilitas nō fluit ex p̄ncipijs entis s̄m̄ se z absolu
 te p̄siderari. sed entis naturalis de quo h̄c intendimus

¶ Dubitat̄ Utz n̄erus z ordo libroꝝ. H̄ie natural̄ possit suffic̄i
 ter h̄r̄ ex diuisione entis mobilis. Q̄dm̄ q̄ sic. q̄z sc̄ia accipit v̄nitatē
 et diuersitatē a subiecto formal̄ p̄siderato cuiusmodi est h̄ ens mobile.
 v̄l̄ Q̄is liber natural̄ p̄hie p̄siderat ens mobile. v̄l̄ q̄ p̄siderat ip̄m̄ acce
 p̄tum s̄m̄ se absolute et incontracte vel p̄tracre. Si p̄imum sic est liber
 physieorum. Si sc̄dm̄ hoc est dupliciter. quia vel tale mobile est corpus
 s̄m̄ p̄m̄plex vel mixtū. si p̄mū hoc est dupl̄. q̄z vel est mobile ad vbi vel ad
 f̄z m̄ā. si p̄imum sic est liber de celo. sic sc̄dm̄ est dupl̄. q̄z vel est mixtus
 īn p̄fectū vel p̄fectum. si p̄mum sic est liber metheoroz. si sc̄dm̄ hoc ē du
 p̄liciter. vel est aiariū vel aiariū. si p̄mū sic est liber mineraliū. Si aiatus
 hoc est dupl̄. q̄z vel agit in ip̄o de toto aiato vel p̄tib̄ eius. Si de toto hoc
 est dupl̄. q̄z vel agit in ip̄o de aiato aia p̄petua z incorruptibili. vel p̄as
 li z corruptibili. Si p̄mū sic est liber de intellectu. Si sc̄dm̄ hoc est du
 p̄liciter. vel agit in ip̄o de animatis aia sensitua vel vegetatiua. si p̄i
 mum sic est liber de animalibus. Si sc̄dm̄ sic est liber de vegetabilibus
 et plantis Si autem agit in ip̄o de p̄ribus animati. hoc est dupliciter
 Quia vel agit in ip̄o de partibus essentialibus inter quas potissima
 est anima. sic est liber de aia. vel potestatiuis que sunt passiones cōsequē
 tes animatum. z sic sunt libri quozum naturalium. Quoz̄ v̄terioꝝ di
 uisio suo in loco videbitur

Ad rōnes Ad p̄mā d̄r q̄ oia q̄ p̄siderant in p̄hia naturali
 reducunt̄ ad ens mobile v̄l̄ suba passioēs v̄l̄ p̄n
 cipia deus em̄. et intelligentie sunt p̄ncipia ei? z indirecte p̄siderantur in
 naturali p̄hia in rōe motoꝝ. Nec op̄z subiectū de oibz p̄sideratis verifi
 cari in recto. s̄z sufficit q̄ oia p̄siderata habeant ad ip̄sum attributōnem.

a iij

For. 47. 259

Prohemium

Ad secundam dicitur: **Q** ens desicibile non uertitur cum ente mobili. Nam est aliquid mobile non desicibile scilicet celi. Quo tamen posito rationabilibus adhuc potest uereri ens mobile subiectum cum puatio reducat ad habitum et non e contra. Quod autem est puatio motus. Ad terciam dicitur: **Q** ens in potentia ad motum est primum determinabile et per semobile in aut corpus. ut patet ex dictis quare non sequitur quod ens mobile sit subiectum naturalis philosophie et non corpus mobile.

Incipit liber primus Aristotelis Stagiritae filii Nichomachi de auditu physico qui determinat de principijs subiecti quod est corpus mobile in communi

Vontia quidem intel

ligere et scire contingit circa omnes scientias quarum sunt principia aut cause aut elementa ex horum cognitione. Tunc enim cognoscere arbitramur unumquodque cum causas

primas et prima principia cognoscimus et usque ad elementa: manifestum quidem quod et que sunt circa principia scientie que de natura est prius determinare tentandum

Queritur Utrum ex cognitione principiorum causarum et elementorum contingat scire et intelligere principia causarum et elementorum. Arguitur primo quod non. Quia ex cognitione effectuum sensibilium rerum uenimus in cognitionem causarum et non e contra. Prima tenet quod sic demonstratio circularis esset possibilis. Secundo sic. si hoc esset uerum. uel esset uerum de omni scientia uel de aliquo et de aliquo non de omni. quod mathematica per sola forma definit et demonstrat. Sicut de alectica rhetorica et poetria non procedit ex principijs causis et elementis. sed ex compositis accitibus nec de aliquo et de aliquo non. quod est maior ratio de una quam de alia. Tercio sic. non potest intelligere principia. sed dicitur scire. sed male dicitur intelligere. In oppositum est per ipsum prohemium li. Secundum per hoc. Quod philosophus uolens in principio huius libri docere ordinem procedendi et etiam in omnia scientia. Dicit per hoc quod consideratio naturalis philosophie dicitur incipere in principijs et causis et format tale rationem. In omni scientia autem sunt principia causarum et elementorum scire et intelligere potest ex cognitione horum. Si in scientia naturali considerantur ea que sunt per principia causarum et elementorum in naturali philosophia potest intelligere et scire ex cognitione principiorum causarum et elementorum ex qua ratio elicitur quod per considerationem philosophie naturalis dicitur esse circa principia et causas et elementa rerum naturalium. Sciendum secundo dicitur de Thomas intelligere in oppositum refert ad definitiones. ex quibus definitionibus intelligitur definitum per principia et causas ex quibus constituunt definitiones. sed scire refert ad demonstrationes. ita quod conclusiones sciunt per premissas constitutas ex proprijs principijs et causis. Et per principia intelliguntur cause efficietes. quod principium importat ordinem cuiusdam processus qui maxime in efficiente inuenitur. Et per elementa sunt enim intelliguntur cause materiales. id est dicitur in textu usque ad elementa. quod materia est ultimum in cognitione. Sed Albertus uult quod per elementa intelligantur cause intrinsece rei que sunt materia et forma